

درآمد، درها و دره‌ها

اصول کاربردی برای دستیابی به درآمد مطلوب

مستشاران و مشاوران / آسمان چهارم

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
مركز جامع علوم انسانی

ایجاد

مطلبی که پیش رو دارید قسمت چهارم بحثی کاربردی در خصوص درآمد است، همان طور که در شماره های پیشین متوجه شدید، خصوصیت بسیار جذاب این بحث جمع میان کاربردی بودن و کلان نگری است. نوآوری های بحث نیز ستودنی است. این بحث اگر چه درباره ی درآمد است و هر چند درآمد به خودی خود در سبک زندگی بسیار تعیین کننده است، اما می تواند الگویی برای نحوه ی پرداختن به سایر موضوعات سبک زندگی باشد. الگویی که نگرش های علمی و اصیل را در قالب راه های کاربردی ارائه می کند. در این شماره سه اصل دیگر از ده اصل مربوط به درآمد را مرور می کنیم و در شماره های بعد، پس از بیان اصول باقیمانده، به برنامه ی عملی مورد نیاز برای سهامان دادن به درآمد در زندگی شخصی خواهیم رسید. و هنوز نمی دانیم که چگونه باید از سعید رجحان استاد دانشگاه و مشاور مدیریت که زحمت این مطلب را کشیده اند تشکر کنیم.

اصل چهارم: عالم مزرعه است

۱- الدنیا مزرعه الآخره. در اینجا آخرت به معنای آخر الامر است و نه دارالآخره

چطور می شود یک شبه پولدار شد؟ اکثر افراد و بخصوص جوان ها به دنبال راهی برای یک شبه پولدار شدن هستند. گاه افرادی در آرزوی راه یک شبه پولدار شدن سال ها وقت می گذرانند و مکرر شکست می خورند. برای کشف این که آیا چنین راهی وجود دارد یا نه چه باید کرد؟ اگر به قوانین مزرعه مراجعه کنیم می بینیم که در مزرعه همواره سه دوره کاشت، داشت و برداشت وجود دارد. هیچ گاه نمی توان در مزرعه، دوره کاشت را حذف کرد. البته می توان با راه هایی کوتاه ترش کرد، اما حذف ممکن نیست. ^۲

۲- در داستان حضرت زکریا، وقتی در سن پیری از خدا درخواست فرزند می نماید و خداوند نیز دعای او را مستجاب می فرماید نیز، چنین نیست که در یک لحظه کودک در بغل حضرت حاضر شود. باز هم فرآیند رشد تا تولد باید طی شود.

استفاده از این قانون، راز شکست افراد بسیاری در مسائل اقتصادی روشن می شود. مهمترین عامل شکست بسیاری از جوانان در این

موضوع نهفته است. شرکت های هر می و امثال آن نیز بر اساس ایده رسیدن به پول بدون دوره کاشت و داشت ایجاد شده اند و برای همین صرف نظر از مثبت یا منفی بودن فعالیت شان، به واسطه نادیده گرفتن این واقعیت و قانون، لزوما شکست خواهند خورد. کسی که بخواهد تریاک بکارد و برای مصارف نادرست قاچاق کند نیز لازم است برای به دست آوردن تریاک قانون مزرعه را رعایت کند و برای انتقال آن از قوانین طبیعی حرکت پیروی نماید.

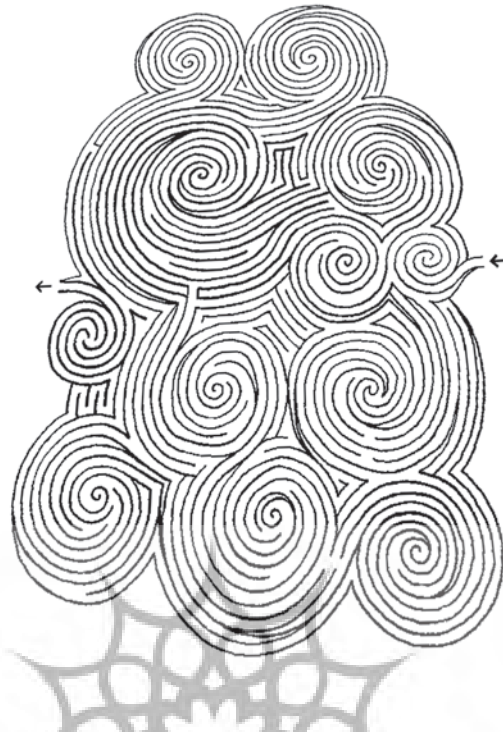
دوره داشت، بسته به محصول کاشته شده متفاوت است، اما هیچ وقت بدون دوره کاشت و داشت، برداشت محصول ممکن نیست. اگر کدو می خواهید هفت روز باید صبر کنید، اگر گردو می خواهید هفت سال و اگر بلوط، هفتاد سال!

دوره داشت سخت ترین دوره است. کشاورزی که در زمین بذر می باشد در واقع بذر نمی باشد؛ بلکه پول می باشد. هزینه های فراوانی برای آماده کردن زمین، شخم و کود و ... پرداخته است و اکنون بذر با قیمت بالا را در زمین می باشد. فردا صبح که سر زمین حاضر می شود، به یاد می آورد که سرمایه اش را هزینه کرده است و اکنون هیچ چیزی ندارد، از محصول هم خبری نیست. کسی که کشاورز نباشد و تجربه نداشته باشد، سخت نگران می شود که حال اگر بذر ها سر از خاک در نیابند چه خاکی به سر باید ریخت، آرزو می کند که پولش را در بانک پس انداز می کرد و در هوای سود دست به کار نمی زد. اما کسی که قانون مزرعه را می شناسد، بدون نگرانی هفت سال صبر می کند تا گردو به عمل آورد. اگر دنیا مزرعه است، در هر کاری دوره داشت را باید با اطمینان پشت سر گذارد.

کسی که نسبت به هدف و کارش ایمان ندارد، نمی تواند دوره داشت را که قانون عام و فراگیر در دنیاست، تحمل کند. با هر تغییری، نسبت به هدف و مقصدش و نسبت به سیستم شک می کند؛ مثلا در زمینه کشاورزی سرمایه گذاری می کند و با تغییرات مقطعی آب و هوا یا وضعیت بازار آرزو می کند که کاش در تجارت لاستیک سرمایه گذاری می کرد؛ یا در صنعت سرمایه گذاری می کند و با نوسانات آرزو می کند کاش به دلالتی مشغول شده بود. این نگرش نشان دهنده ی ایمان نداشتن به سیستم کار از یک سو و نیز ایمان نداشتن به هدف و نقش خود از سوی دیگر است. اگر من نقش خود را استاد دانشگاه تعریف کرده ام و به آن باور دارم، حال هر اتفاقی که در حمل و نقل بیافتد و راننده تاکسی ها میلیاردر شوند، باعث نمی شود که من آرزو می کردم کاش راننده تاکسی شده بودم. کسی که ایمان ندارد، ظرفیت سپری کردن دوره داشت را ندارد، و از راه خود بازمی گردد.^۳

۳- والعصر ان الانسان لفي خسر الا الذين آمنوا و عملوا الصالحات و تواصوا بالحق و تواصوا بالصبر. عمل صالح عملی است که مطابق قوانین عالم باشد، مثل این که شما در یک سیستم سالم با زدن کلید از نور چراغ استفاده کنید. برای تحقق عمل صالح نیازی به ایمان نیست، پس چرا برای نتیجه گرفتن نیاز به ایمان وجود دارد؟ یکی از مهمترین دلایل نیاز ما به ایمان، اموری است که با تأخیر جواب می گیریم. در این موارد اگر چه عمل صالح را انجام داده ایم اما به علت دوره تأخیر، پس از اتمام عمل، پاسخی دریافت نمی کنیم. در این جا اگر ایمان نداشته باشیم، کارمان را نیمه کاره می کنیم. بسیاری از افراد در شب موفقیت بزرگ زندگی خود، کارشان را رها می کنند!

اما مزرعه بودن دنیا دلالت های دیگری نیز دارد؛ هر چه بکارید همان

را درو خواهید کرد. طبق قانون حاکم بر مزرعه محال است برنج بکارید و جو درو کنید. هزینه کردن برای بذر، طبق این قانون کاملاً معقول و نتیجه بخش است. از سوی دیگر، این که شما در مزرعه چه چیزی برداشت می کنید، نشان دهنده این است که چه چیزی کاشته‌اید. اگر اکنون جو درو می کنید، بدانید که آن چه به خیال گندم کاشته‌اید جو بوده است!

آنچه بیان شد تنها برخی از نتایج مزرعه بودن دنیا است. بر همین منوال می توان سایر قوانین حاکم بر دنیا را از روابط و قوانین حاکم بر مزرعه کشف کرد.^۴

بکشد، قبول می شود و اگر انتظار رد شدن را بکشید رد می شود! در مثال قبلی کسی که کارهای مربوط به کاشت بذر را انجام داده است، اگر در دوره داشت انتظار محصول خوبی را بکشد و امید داشته باشد که محصول خوبی برداشت می کند، موفق می شود و اگر دائماً در ذهنش تصور و نگرانی از خراب شدن محصول داشته باشد به محصول دست نمی یابد. البته این انتظار مخصوص دوره داشت نیست و همواره در هر فعالیت باید این اصل را مدنظر داشت. هم چنین تاکید می شود که اصول را باید با هم دیگر دید.

حداقل کار در این زمینه آن است

که انسان تصویر موفقیت را در ذهنش مرور کند؛ مثلاً اگر تلاش نموده و درس خوانده و سپس کنکور داده، تا قبل از دریافت نتیجه، باید حداقل شب ها نیم ساعت قبل از خواب در کنج خلوتی آرام بگیرد و تصویر حضورش در دانشگاه و در رشته دلخواهش را در ذهنش تجسم کند و مرور نماید و با چنین تصویری به رختخواب برود.

۴- تاکنون بالغ بر پنجاه قانون از این بحث به دست آورده ام.

اصل پنجم: انتظار آمدنی است^۵

۵- مولای متقیان می فرماید: کل متوقع آت، نهج البلاغه حکمت ۷۵

اصل فوق به چه معنایی نیست؟

از این اصل سه معنی می توان برداشت کرد.

نخست این که هر چیزی را که واقعا بخواهیم برایش تلاش می کنیم و برای همین در انتظار واقعی نسبت به هر چیزی قرار می گیریم که برایش تلاش کرده ایم. انتظار موجب تلاش ما خواهد شد و تلاش موجب رسیدن به مقصد. این سخن البته سخن بیراهی نیست اما اصل پنجم به این معنی نیست چون در این صورت مطلب خاصی را یا خود ندارد. همه می دانند که با تلاش باید به خواسته‌ی خود برسند و انتظار بیشتر تلاش بیشتر را در پی دارد.

دوم این که صرف انتظار موجب تحقق خواسته می شود. این سخن نیز معنای اصل پنجم نیست ضمن این که نادرست بودنش واضح است. انتظار واقعی حتماً موجب اقدام می شود. بنابراین در اینجا منظور از انتظار یک انتظار واقعی و از عمق جان است. انتظار واقعی موجب می شود که انسان در راستای خواسته‌اش هر چه می تواند تلاش کند. بنابراین انتظار بدون معنای این اصل نیست.

سومین معنای این است که انتظار یکی از اقدامات بسیار مهم برای رسیدن به مطلوب و خواسته است؛ یعنی لازم است که علاوه بر اقدامات مختلفی که برای رسیدن به هدف انجام می دهیم، منتظر موفقیت باشیم. به خاطر عوامل گوناگونی که خارج از دست ماست و می تواند باعث شکست ما شود، نگران شکست نباشیم؛ مثلاً کسی که کنکورش را داده است و اکنون منتظر نتیجه است، اگر انتظار قبولی را

اصل ششم: تلاش زائد لازم نیست، هوشمندی خود را به کار گیرید. فرض کنید کودک خردسال شما در حال تلاش برای وارد کردن نوار کاست به داخل ضبط صوت است، اما نوار را به عکس حالت صحیح در جای خود قرار داده است. در این حالت هر چه تلاش می کند نمی تواند نوار را در جای خود قرار دهد و برای موفق شدن نیروی بیشتری به آن وارد می کند. شما برای کمک به او چه می کنید؟ آیا او را به وارد کردن زور بیشتر راهنمایی می کنید؟ یا او را متوجه دقت به جهت صحیح وارد کردن نوار می نمایید؟

در بسیاری از کارهای ما که به نتیجه نمی رسند، تلاش بیشتر بدون هوشمندی موجب دورتر شدن از هدف و خراب تر شدن اوضاع می شود. نتیجه ندیدن نشانه‌ی اشتباه است، نباید به زور زدن زائد روی بیاوریم. به طور طبیعی نظام هستی به کسی که مطابق قوانین آن عمل می کند پاسخ مثبت می دهد و نیازی به مصرف زور زیادی نیست. شاید در نصب قطعات سخت افزاری کامپیوتر این نتیجه را به دست آورده باشید که اگر قطعه‌ای با سهولت نصب نمی شود، بهترین دلیل برای تشخیص اشتباه بودن محل نصب آن قطعه است. بنابراین در نظام هوشمند عالم، لازم است هوشمندانه عمل کرد و در جایی که با عدم موفقیت، پیام خطا دریافت می کنیم، به جای تلاش بیشتر با هوشمندی، سیستم فعالیت خود را عیب یابی کنیم. ■

ادامه دارد

دو نگاه

به خاطر عوامل گوناگونی که خارج از دست ماست و می تواند باعث شکست ما شود، نگران شکست نباشیم؛ مثلاً کسی که کنکورش را داده است و اکنون منتظر نتیجه است، اگر انتظار قبولی را بکشد، قبول می شود و اگر انتظار رد شدن را بکشد رد می شود!